

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

28 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Liliana Catan, Elena Covalenco, Iurie Diaconu și Ion Guzun,

a judecat în ședință publică recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, împotriva sentinței Tribunalului militar al Districtului militar Stalingrad din 18 septembrie 1943, în cauza penală privindu-l pe

Nicora Timofei Trofimovici, născut în anul 1904, originar din s. Puhăceni, r-nul Bender.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Tribunalului militar al Districtului militar Stalingrad din 18 septembrie 1943, Nicora Timofei a fost condamnat în baza art. 58-1 „a” Cod penal al RSFSR, la 5 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 5 ani.

2. Potrivit sentinței inculpatul a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că avînd atitudine ostilă față de puterea sovietică și rămînînd să locuiască în s. Puhăceni, teritoriu temporar ocupat de către trupele germano-române, în septembrie 1942, s-a angajat benevol la serviciu în armata română în brigada de infanterie în calitate de translator. În octombrie 1942, inculpatul a fost transferat la serviciu în regimentul al doilea de infanterie al aceleiași brigăzi. Ulterior, în componența brigăzii a plecat pe frontul din Stalingrad, unde după înfrîngerea forțelor armatei germane a fost luat prizonier.

3. La 19 august 2014, Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, a declarat recurs în anulare, invocînd temeiul prevăzut de art. 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea sentinței Tribunalului militar al Districtului militar Stalingrad din 18 septembrie 1943, în privința lui Nicora Timofei, încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

În argumentarea recursului în anulare, recurentul a invocat următoarele:

- potrivit prevederilor art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată;

- în corespundere cu art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată se

înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru apărarea Drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;

- probe veridice care ar demonstra săvârșirea de către Nicora Timofei a infracțiunii prevăzute de art. 58 alin. (1) „a” Cod penal al RSFSR, adică pentru tradare de patrie, nu au fost acumulate, cu excepția declarațiilor inculpatului, iar martori nu au fost audiați;

- inculpatului i s-a încălcat dreptul la apărare, examinând cauza în lipsa apărătorului, deși în cazul dat participarea acestuia era obligatorie;

- condamnarea lui Nicora Timofei pentru trădare de patrie, constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat sentința pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil;

- hotărîrea judecătorească în cauză urmează a fi casată cu încetarea procesului penal în privința lui Nicora Timofei, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

4. Judecînd recursul în anulare în baza materialelor din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Hotărîrile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată.

Articolul 6 alin. (1) pct. 44) Cod de procedură penală stipulează, că *prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.*

Totodată, art. 3 pct. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), prevede, că urmează a fi declarate nevinovate și reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunii politice pe teritoriul altui stat, condamnate pentru „trădare de patrie”, de aceea condamnarea lui Nicora Timofei pentru faptul că avînd atitudine ostilă față de puterea sovietică și rămînînd să locuiască în s. Puhăceni, teritoriu temporar ocupat de către trupele germano-române, în septembrie 1942, s-a angajat benevol la serviciu în armata română în brigada de infanterie în calitate de translator. În octombrie 1942, inculpatul a fost transferat la serviciu în regimentul al doilea de infanterie al aceleiași brigăzi. Ulterior, în componența brigăzii a plecat pe frontul din Stalingrad, unde după înfrîngerea forțelor armatei germane a fost luat prizonier, constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat sentința pronunțată.

Reieșind din cele constatate și din prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța dată motive

întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Nicora Timofei, cu casarea acesteia, încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului.

5. În conformitate cu prevederile art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,-

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, casează sentința Tribunalului militar al Districtului militar Stalingrad din 18 septembrie 1943, în cauza penală privindu-l pe Nicora Timofei Trofimovici în partea condamnării lui în baza art. 58-1 „a” Cod penal al RSFSR, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă.

Decizia publicată la 28 octombrie 2014.

Președinte
Judecători

Nicolae Gordilă
Liliana Catan
Elena Covalenco
Iurie Diaconu
Ion Guzun